

Prima instanță: Judecătoria Bălți, sediul Central (jud.: E. Balan)
Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (jud.: I. Grosu, A. Garbuz, A. Ciobanu)

ÎNCHEIERE

15 noiembrie 2023

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componență:

Președinte, judecător

Judecători

Ion Malanciuc

Oxana Parfeni

Diana Stănilă

examinând admisibilitatea recursului declarat de Societatea pe Acțiuni „Drumuri Bălți”,

în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de SA „Rețelele Electrice de Distribuție Nord” împotriva Societății pe Acțiuni „Drumuri Bălți”, intervenienți accesorii Societatea cu Răspundere Limitată „Kaufland”, Societatea cu Răspundere Limitată „SSAB-AGM”, Societatea cu Răspundere Limitată „Marsharcon” cu privire la încasarea prejudiciului material, împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 29 decembrie 2022,

c o n s t a ț ă:

La 18 octombrie 2021, S.A. „Rețelele Electrice de Distribuție Nord”, a depus cerere de chemare în judecată împotriva SA „Drumuri Bălți”, intervenient accesoriu SRL „Kaufland”, SRL „SSAB-AGM”, SRL „Marsharcon” cu privire la încasarea prejudiciului material și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivare, a indicat că, la 09 iulie 2020, în procesul executării lucrărilor de extindere a părții carosabile pe adresa mun. Bălți, str. Decebal 130, din șantierul de construcție a obiectului comercial KAUFLAND, proiectul de execuție DA-PE004/2019, proiectarea renovării unui segment al părții carosabile, proiectarea unei benzi suplimentare, accesului către teren, amenajării teritoriului din str. Decebal nr.130 din mun. Bălți, angajații SA „Drumuri- Bălți” au deteriorat linia electrică în cablu LEC-10 kV 1PT21BL12-4PT321C4, ce aparține SA „RED-Nord”.

La 01 septembrie 2020, angajații SA „Drumuri-Bălți”, efectuând lucrări în aceeași locație, au deteriorat repetat cablul electric LEC-10 kV 1PT21BL12-4PT321C4, care aparține S.A. „RED-Nord”, ceea ce a dus la întreruperea alimentării cu energie electrică a mai multor consumatori, inclusiv a centrului comercial „KAUFLAND”.

Circumstanțele enunțate fiind constatate de specialistul Oficiului municipal Bălți al SA „RED-Nord” prin întocmirea Actului nr.79, confirmat prin explicația șefului sectorului Bălți în cadrul S.A. „Drumuri-Bălți”.

Reclamantul a invocat că între SRL „MARSHARCON” și S.A. „Drumuri-Bălți” a fost încheiat contractul de subantrepriză, în baza căruia S.A. „Drumuri-Bălți” s-a obligat să execute lucrările de extindere a părții carosabile a sectorului de drum pe str. Decebal nr.128-132 din mun. Bălți.

Prin răspunsurile SRL „SSAB-AGM” și SRL „MARSHARCON” au menționat că responsabil de cauzarea prejudiciului prin deteriorarea cablurilor electrice este SA „Drumuri-Bălți”, fapt recunoscut de SA „Drumuri-Bălți” în constatarea nr.999 din 28 octombrie 2020, semnată de șeful sectorului Bălți al S.A. „Drumuri-Bălți” Rogovei Victor, expediată în adresa SRL „SSAB-AGM” și SRL „KAUFLAND”.

Referitor la deteriorarea din data de 01 septembrie 2020 a cablului de tensiune medie, localizat de-a lungul trotuarului proiectat din partea stângă a șantierului din str. Decebal nr.130, a fost întocmit act de constatare, semnat de dirigintele de șantier al subantreprenorului S.A. „Drumuri-Bălți”.

Subantreprenorul își asumă responsabilitatea față de faptul dat și declară restituirea cheltuielilor pentru reparația unei fibre de cablu de tensiune medie.

Reclamantul a susținut că, în vederea asigurării alimentării fiabile cu energie electrică a consumatorilor, S.A. „RED-Nord” a fost nevoită să efectueze lucrările de restabilire a rețelelor electrice deteriorate, suportând cheltuieli în mărime de 46 063,12 lei.

Prin hotărârea Judecătorei Bălți, sediul Central, din 23 februarie 2022 acțiunea depusă de S.A. „Rețelele Electrice de Distribuție Nord”, a fost respinsă.

Prin hotărârea suplimentară a Judecătorei Bălți, sediul Central din 02 martie 2022 s-a respins cererea înaintată de S.A. „Drumuri Bălți” către S.A. „Rețelele Electrice de Distribuție Nord” cu privire la compensarea cheltuielilor de judecată.

Nefiind de acord cu soluția instanței de fond, la 23 februarie 2022, S.A. „Rețelele Electrice de Distribuție Nord” a declarat apel solicitând casarea hotărârii Judecătorei Bălți, sediul Central din 23 februarie 2022 și emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie admisă.

La 15 martie 2022, S.A. „Drumuri Bălți” a declarat apel împotriva hotărârii suplimentare primei instanțe, solicitând casarea acesteia cu emiterea unei noi hotărâri prin care să fie încasate de la S.A. „Red Nord” cheltuielile de asistență juridică în sumă de 10000 lei.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 29 decembrie 2022, s-a admis apelul declarat de S.A. „Rețelele Electrice de Distribuție Nord”.

S-a respins apelul declarat de S.A. „Drumuri Bălți”.

Hotărârea Judecătorei Bălți, sediul Central, din 23 februarie 2022, s-a casat cu emiterea unei noi hotărâri după cum urmează:

Cererea de chemare în judecată înaintată de SA „Rețelele Electrice de Distribuție Nord” împotriva S.A. „Drumuri Bălți”, intervenienți accesorii SRL „Kaufland”, SRL „SSAB-AGM”, SRL „Marsharcon” cu privire la încasarea prejudiciului material, s-a admis parțial.

S-a încasat de la S.A. „Drumuri Bălți” în beneficiul SA „Rețelele Electrice de Distribuție Nord” prejudiciul material în sumă de 41883,89 (patruzeci și una mii opt sute optzeci și trei, 89) lei și cheltuielile de judecată în sumă de 2199 (două mii una sută nouăzeci și nouă) lei.

Hotărârea suplimentară a Judecătorei Bălți din 02 martie 2022, s-a menținut.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a reținut că, atât reclamantul cât și pârâțul au recunoscut faptul producerii deteriorării cablurilor electrice aflate în gestiunea reclamantului SA „Rețelele Electrice de Distribuție Nord”, însă pârâțul pretinde că deteriorările s-au produs din considerentul că cablurile electrice nu au fost identificate în Proiectul de execuție coordonat cu reclamantul.

Prin constatarea nr.999 din 28 octombrie 2020, semnată de șeful sectorului Bălți al S.A. „Drumuri- Bălți” Rogovei Victor, s-a menționat că la 09 iulie 2020 a fost deteriorat un cablu cu destinație necunoscută care nu a fost identificat în Proiectul de execuție. Iar, ceea ce ține de deteriorarea la data de 01 septembrie 2020 a cablului de tensiune medie, localizat de-a lungul trotuarului proiectat, din partea stângă a șantierului din str. Decebal, nr. 130, a fost întocmit un Act de constatare, semnat de dirigintele de șantier al subantreprenorului II S.A. „Drumuri-Bălți”.

Subantreprenorul II își asumă responsabilitatea față de faptul dat și, după cum este constatat în Actul de constatare, declară restituirea cheltuielilor pentru reparația unei fibre de cablu de tensiune medie.

Instanța de apel a constatat existența faptei, acțiunea de săpătură/terasament, existența prejudiciului caracterizat prin deteriorarea cablurilor la data de 09 iulie 2020 și 01 septembrie 2020.

Instanța de apel a conchis că, la executarea lucrărilor nu au fost respectate prevederile hotărârii Guvernului despre aprobarea Regulamentului cu privire la protecția rețelelor electrice nr. 514 din 23.04.2002, lucrările de terasament (săpare) a sectorului de drum pe str. Decebal. nr. 128-132 din mun. Bălți fiind executate prin săpături mecanizate (cu excavatorul și alte mecanisme), ceea ce a dus la deteriorarea cablurilor electrice subterane ce aparțin S.A. „RED-Nord”.

Prin aceasta s-au încălcat cerințele stabilite de Oficiul municipal Bălți al S.A. „RED-Nord” la coordonarea Proiectului de execuție a lucrărilor, aceste circumstanțe denotă caracterul ilicit (delictual) al acțiunilor prejudiciabile ale S.A. ”Drumuri Bălți”, ceea ce atrage răspunderea acestuia pentru prejudiciul cauzat.

La 21 martie 2023, S.A. „Drumuri Bălți” a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 29 decembrie 2022 solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel, menținerea hotărârii Judecătoria Bălți, sediul Central din 23 februarie 2022 și casarea hotărârii suplimentare a Judecătoria Bălți, sediul Central din 02 martie 2022.

În motivare a invocat că nu este de acord cu decizia Curții de Apel Bălți, o consideră ilegală, cu interpretarea eronată a normelor de drept material.

Concluziile instanței de apel privind întrunirea elementelor delictului civil în speță, sunt eronate.

Instanța de apel eronat a constatat că prin acțiunile S.A. „RED-Nord” s-au admis încălcări la prevederile proiectului de execuție, contrar cerințelor stabilite de Oficiul municipal Bălți al S.A. „RED-Nord” la coordonarea proiectului de execuție a lucrărilor, din motiv că cablurile electrice deteriorate de SA „Drumuri Bălți” nu sunt indicate în proiect, despre existența cărora S.A. „RED-Nord” nici nu cunoștea.

S.A. „Drumuri Bălți” nu era obligată în locul deteriorării cablului, să efectueze lucrări manual, fără efectuarea manevrelor de lovitură cu hârlețul sau alte obiecte ascuțite, deoarece nu era menționat pe proiectul de execuție ca zonă de protecție a cablurilor electrice.

Recurentul a susținut că concluziile instanței de fond sunt corecte, prin care s-a constatat că nu există componenta delictului civil, pârâtul acționând în limitele obligațiilor contractuale asumate, ghidându-se strict de contractul de lucrări și proiectul de execuție.

La 05 iunie 2023, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimațiilor pentru notificare copia recursului, explicându-le dreptul de a depune referință, intimații recepționând recursul contra, fapt confirmat prin avizurile de recepție de la fila dosarului 124-129 Vol. II.

Prin referința depusă la 27 iunie 2023, S.A. "Rețelele Electrice de Distribuție Nord" a pledat pentru inadmisibilitatea recursului, invocând netemeinicia recursului.

Prin referința depusă la 05 iulie 2023, SRL „Kaufland” a pledat pentru admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârea instanței de fond.

În conformitate cu prevederile art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Dispozitivul deciziei Curții de Apel Bălți a fost pronunțat public la 29 decembrie 2022.

Conform extrasului din poșta electronică anexat la fila dosarului 105 Vol. II, decizia motivată a Curții de Apel Bălți din 29 decembrie 2022 a fost notificată părților la 28 februarie 2023 prin intermediul poștei electronice.

Respectiv, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că, în speță, calea de atac în ordine de recurs a fost demarată în interiorul termenului legal.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră oportun de a învedera că, prin Legea pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) nr. 246 din 31 iulie 2023, în vigoare 18 august 2023, cu excepția art. IV, V pct. 1-9 și 11-16 și art. VII – 01 septembrie 2023, publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 318-321 art. 570 din 18 august 2023, au fost introduse modificări în Codul de procedură civilă, inclusiv la capitolul XXXVIII – Recursul, secțiunea a 2-a, recursul împotriva actelor de dispoziție ale curților de apel.

Conform art. XI alin. (3) din Legea pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) nr. 246 din 31 iulie 2023, recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursurilor.

În această consecvență, se deduce că admisibilitatea recursului depus de S.A. „Drumuri Bălți” împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 29 decembrie 2022, va fi examinat în baza temeiurilor stipulate în redacția art. 432 din Codul de procedură civilă, în vigoare până la 01 septembrie 2023.

Examinând admisibilitatea recursului, fără prezența participanților la proces, în acord cu procedura specificată la art. 440 din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că cererea de recurs depusă de S.A. „Drumuri Bălți”, este inadmisibilă, pentru motivele ce succed.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia dintre temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători, printr-o încheiere irevocabilă adoptată în lipsa părților, declară recursul inadmisibil.

Încheierea privind inadmisibilitatea recursului, care conține sumar faptele cauzei, motivele și temeiul inadmisibilității, se publică pe pagina web oficială a Curții Supreme de Justiție și se expediază părților.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recursuri se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă (în redacția în vigoare la data depunerii cererilor de recurs).

În conformitate cu prevederilor art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procesual.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Verificând motivele de casare, invocate în recurs de către S.A. „Drumuri Bălți”, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție atestă că acestea nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, deoarece se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel și nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție, verificând din oficiu, existența circumstanțelor expuse în art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, și anume dacă au fost săvârșite alte încălcări decât cele indicate ce ar constitui temei de declarare a recursului în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau dacă instanța de apel a apreciat probele arbitrar, sau dacă ar exista erori comise ce ar duce la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, nu a depistat.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că recursurile exercitate conform Secțiunii a II-a au caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Totodată, potrivit jurisprudenței CtEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că recursul declarat de către S.A. „Drumuri Bălți” conține obiecții de fapt și de drept, similare celor expuse anterior în cadrul examinării cauzei, care au fost analizate de către instanța de apel, fiind apreciate corespunzător.

În consecință, nu există aparența unei încălcări a dreptului recurentului la soluționarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei în apel, în modul în care este garantat de art. 6 § 1 al Convenției.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează faptul că dezvoltarea recursului trebuie să cuprindă o motivare corespunzătoare, în sensul arătării cu claritate a acelor critici, care sunt de natură a învedera netemeinicia hotărârii și care se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor faptice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea motivelor de netemeinicie pe care se bazează, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului însemnând nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată. Recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, ci implică determinarea greșelilor imputate instanței de apel și o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează aceste critici.

Drept urmare, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că argumentele invocate de către recurent nu pot constitui temei de admisibilitate a recursului, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural, și respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

În astfel de circumstanțe, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează de a aprecia recursul declarat de către S.A. „Drumuri Bălți” ca fiind inadmisibil.

Conform celor expuse, în temeiul art. 431 alin. (1) și (2), art. 433 lit. a), 440 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Societatea pe Acțiuni „Drumuri Bălți” împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 29 decembrie 2022.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecător

Ion Malanciuc

Judecători

Oxana Parfeni

Diana Stănilă